ΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΜΑΣ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ

ΕΝΑΣ ΑΙΩΝΑΣ ΑΡΧΙΖΕΙ

9ον

Εἶναι ἀλήθεια ὅτι σιγὰ—σιγὰ οἱ φρικαλεότητες τῶν φτωχογειτονιῶν λιγόστευαν. Ἐπιτροπὲς ἐρευνῶν, ἐπιτροπὲς κατοικιῶν κι' ἄλλες ὁμάδες ἀπὸ πολίτες εὐνοημένους ἀπὸ τὴν τύχη εἶχαν δημιουργηθῆ.

Δέκα χρόνια ἀργότερα ὁ Ρῆς ἀνέφερε ὅτι στὴ Ν. Ὑόρκη τὰ χειρότερα ἀπὸ τὰ ἑτοιμόρροπα σπίτια εἶχαν ἐξαφανισθῆ καὶ προσθέτει ὅτι στὴν ἀνατολικὴ πλευρὰ τὰ κουρέλια καὶ ἡ σκόνη ἄρχισαν γ' ἀποτελοῦν μᾶλλον ἐξαίρεσι παρὰ κανόνα. Ἄρχισαν ἐπίσης νὰ δημιουργοῦν πάρκα, γυμναστήρια καὶ γήπεδα ἀθλητικῶν παιχνιδιῶν γιὰ τὶς πιὸ φτωχὲς γειτονιὲς τῆς Ν. Ὑόρκης. Κι' ὄχι μονάχα στὴ Ν. Ὑόρκη μὰ καὶ σὲ ἄλλες πόλεις καὶ σὲ ἄλλες πολιτεῖες ἡ νομοθεσία περιώριζε τὴν ἀθλιότητα τῆς διαβιώσεως στὰ ἐργοστάσια.

Ἐν τούτοις ἐπειδὴ τὸ ρεῦμα τῆς μεταναστεύσεως ἐξακολούθοῦσε κι' οἱ μισθοὶ ὑπάκουαν ἀκόμα στὸ σιδερένιο νόμο, ὅσο κι' ἂν ἡ βιομηχανία προόδευε, οἱ βρωμερὲς ἑτοιμόρροπες κατοικίες, ἀποκτοῦσαν διαρκῶς καινούργιους ἐνοίκους, θλιβεροὺς καὶ ἀξιοδάκρυτους. Ἔτσι ὅσοι ἀγωνίζονταν νὰ λύσουν τὸ πρόβλημα τῆς φτώχειας στὴν Ἀμερικὴ ἔνοιωθαν τὸν ἑαυτό τους ἀνίσχυρο νὰ φέρῃ κάποια ἀληθινὴ καλλιτέρευσι.

«Ἡ πραγματικὴ δυσκολία, ἔγραφε ὁ Γούντ, εἶναι πὼς ὁ κόσμος ἐδῶ εἶναι ἀπὸ τὴν κούνια ὡς τὸν τάφο στὸ ἔλεος τῶν μεγάλων κοινωνικῶν δυνάμεων ποὺ κινοῦνται ἄτεγκτα ὅπως σχεδὸν ἡ μοῖρα. Ὅλα μως ὅσα συνέβαιγεν δὲν ἀποτελοῦσαν ἕνα ἐμπαιγμὸ τῶν ἀρχῶν μιᾶς δημοκρατικῆς κοινωνίας;

Κι' ὅταν ὁ Ἐντβιν Μάρκχαμ ἔγραψε τὸ ποίημά του «Ὁ ἄνθρωπος μὲ τὸ τσαπὶ», ποὺ δημοσιεύθηκε τὸ 1899, ἀκόμα κι' ὅσοι δὲν εἶχαν ἔλθει σὲ στενὴ ἐπαφὴ μὲ τὴ φτώχεια ἔνοιωσαν ἀόριστα πὼς αὐτὸ ἦταν ἕνα κακὸ προμήνυμα, πὼς οἱ στίχοι αὐτοὶ ἔδιναν μιὰ περιγραφὴ τοῦ τί ἡ βιομηχανοποίησι ἔκανε στὸν μέσον ἄνθρωπο καὶ τί μποροῦσε νὰ κάνῃ μιὰ μέρα σ' αὐτοὺς τοὺς ἴδιους, ἂν οἱ κοινωνικὲς δυνάμεις ποὺ ἔβλεπαν νὰ ἐπενεργοῦν, δὲν μεταστρέφονταν. Ὁ Μάρκχαμ ἔγραφε γιὰ τὸ δουλευτή:

«Τῆς γῆς ὅλης ὁ φόρτος τὴ [ράχη του βαραίνει
κι' εἶναι ἄδεια ἡ μορφή του [λὲς κι' εἶναι πετρωμένη»

καὶ κατέληγε:

«Ὅταν ἀνεμοστρόβιλοι ταρά- [ξουνε κάθε τῆς γῆς γωνιά
τί ἀπάντησι θὰ δώσετε ἀφεντι- [κὰ τοῦ κόσμου;
στὰ τόσα ἐρωτηματικὰ ποὺ θὲ [νὰ σᾶς προβάλλει
ἐσεῖς ποὺ τὸν ἐφέρατε στὴν [ἄθλια του κατάντια;
Ὅταν ὁ τρόμος του ὁ βουβὸς [πάρει Κριτοῦ φωνή,
τί θὰ τ' ἀποκριθῆτε ἄρχοντες [στὴ δίκαιη ὀργή του;
ἐσεῖς ποὺ τὸν κρατοῦσατε ἀ- [τέλειωτους αἰῶνες
σκυφτό, βρυβό, γυμνό, ἐλεεινό, [κάτω ἀπ' τὴ προσταγή σας;

Διαβάζοντας τὶς προφητικὲς αὐτὲς γραμμὲς τὸ 1954 μποροῦμε νὰ ποῦμε πὼς δὲν ἐπαλήθευσαν γιὰ τὶς Ἡνωμ. Πολιτεῖες. Μὰ δείχνουν καθαρὰ πὼς στὶς ἀρχὲς τοῦ αἰῶνα πολλοὶ Ἀμερικανοὶ προέβλεπαν πὼς «ὁ βουβὸς τρόμος» ποὺ θὰ ἔθετε «κοφτὲς ἐρωτήσεις» δὲν θὰ δημιουργοῦσε συγκλονιστικοὺς «ἀνεμοστρόβιλους ἐπαναστάσεων» μονάχα στὴν Εὐρώπη, μὰ καὶ στὴν Ἀμερικὴ ὅπου ἀφρόντιστος πλοῦτος ἐρχόταν σὲ κτυπη τὴ ἀντίθεσι μὲ ἀπάνθρωπη φτώχεια.

Στὰ 1899 πέθανε στὴν Νέα Ὑόρκη ἕνας ἄνθρωπος, ποὺ μολονότι δὲν ἔκανε ποτὲ οἰκονομικὲς μελέτες κι' εἶχε τὴ σκέψι ἀνώριμη, ἐξάσκησε μεγαλείτερη ἐπίδρασι στὶς ἀντιλήψεις τῶν Ἀμεριανῶν ἐπιχειρηματιῶν στὶς ἀρχὲς τοῦ αἰῶνα ἀπὸ ὅλους μαζὶ τοὺς οἰκονομολόγους. Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἦταν ὁ Ὀράτιος Ἄλτζερ ποὺ ἔγραψε καμμιὰ ἑκατοστὴ βιβλία γιὰ παιδιὰ—τὰ πιὸ γνωστὰ εἶναι ὁ «Τὸμ ὁ λοῦστρος», τὸ «Τύχη καὶ θάρρος» κι' ἄλλα πολλὰ—ποὺ πουλήθηκαν συνολικῶς σὲ εἴκοσι ἑκατομμύρια ἀντίτυπα.

Βέβαια οἱ συμβουλὲς κι' οἱ τρόποι ἐπιτυχίας, ποὺ περιγράφει σ' αὐτὰ εἶναι κατὰ βάθος ἀστεῖοι. Πρόκειται γιὰ φιλολογία ἔξω ἀπὸ τὴν πραγματικότητα. Ἐνθουσίαζαν ὅμως ἑκατομμύρια Ἀμερικανόπουλα, στὴν ἐποχὴ ἀνάμεσα στὸν ἐμφύλιο πόλεμο καὶ στὸν πρῶτο παγκόσμιο πόλεμο. Κι' εἶναι πολὺ πιθανὸν ὅτι τὰ περισσότερα ἀπὸ τὰ παιδιὰ αὐτὰ ἀπόκτησαν τὶς πρῶτες ἀντιλήψεις τους γιὰ τὴν Ἀμερικανικὴ οἰκονομικὴ ζωὴ ἀπὸ τὸν Ἄλτζερ.

Ὁ τυπικός του ἥρωας ἦταν ἕνα ὀρφανὸ παιδὶ δέκα πέντε χρόνων πάνω—κάτω, ἀναγκασμένο νὰ κερδίσῃ μονάχο τὴ ζωή του στὴ Ν. Ὑόρκη. Χιλίων εἰδῶν παληάνθρωποι τὸ περιστοίχιζαν. Μὰ πάντοτε ἐκεῖνο ἦταν ἀρκετὰ δυνατὸ καὶ ἔξυπνο καὶ γεναῖο, ἐνῷ ἐκεῖνοι ἦταν ἀπατεῶνες καὶ δειλοί. Ἔτσι στὸ τέλος κάθε βιβλίου ὁ ἥρωάς του βρισκόταν στὸν δρόμο γιὰ τὸν πλοῦτο καὶ τὴν ἐπιτυχία, κι' αὐτὸ ὀφειλόταν στὴν ἐξυπνάδα, τὴν τιμιότητά του, τὴν ἐργατικότητά του καὶ τὴν οἰκονομία.

Ἔτσι ὁ Ἄλτζερ ἐδίδασκε καθαρὰ πὼς ὅποιος ἐργαζόταν σκληρὰ κι' οἰκονομοῦσε τὰ χρήματά του θὰ πετύχαινε τὴ ζωή.

ΑΥΡΙΟΝ: Ἡ συνέχεια

Στὰ πεταχτὰ

Τώρα τελευταία ὁ οὐρανὸς ἐπιμένει νὰ κάνῃ. κάθε ἡμέρα, κι' ἀπὸ μιὰ ἐμφάνισι κατσούφικη, ἔστω καὶ γιὰ λίγη ὥρα.

—Καὶ ἐν τῷ μεταξύ, οἱ κολυμβηταὶ τῶν Πατρινῶν πλὰζ ἀρχίζουν νὰ ἀραιώνουν αἰσθητῶς.

=Οἱ χειμερινοὶ κινηματογράφοι μας ἑτοιμάζονται γιὰ τὴ νέα σαιζόν.

—Δὲν ξέρουμε ὅμως ἀπὸ ταινίες ἀκόμη τὶ θὰ κάμουν.

—Πιστεύεται, πάντως, ὅτι οἱ κινηματογραφικοὶ ἐπιχειρηματίαι μας θὰ ἐξασφαλίσουν ὅ,τι εἶναι δυνατὸν καλλίτερον.

=Ἐξηκολούθησε καὶ χθὲς ἡ ἀγορὰ τῶν Πατρῶν νὰ εἶναι πλημμυρισμένη ἀπὸ σαρδέλλες καὶ γαύρους

—Ἐν τῷ μεταξύ, δειλὰ—δειλὰ κάνουν τὴν ἐμφάνισί τους καὶ οἱ σπάροι.

=Μπήκαμε, αἰσίως, στὸ Σεπτέμβριο καὶ ἡμέρα μέ τὴν ἡμέρα ἀρχίζει νὰ ξαναγεμίζει ἡ Πάτρα.

—Ὅσοι εἶχαν τὴν εὐτυχία νὰ περάσουν τὸ καλοκαῖρι τους στὶς ἐξοχές, ξαναγυρίζουν ὁ ἕνας μετὰ τὸν ἄλλο.

=Οἱ ἐφημερίδες τοῦ Βόλου περιγράφουν μὶὰ ὁμολογουμένως ἐνδιαφέρουσα περιπέτεια ἑνὸς ἑβδομηντάρη χωρικοῦ.

—Ὁ ὁποῖος ὕστερα ἀπὸ ἀναζητήσεις 50 χρονῶν συναντήθηκε μὲ τὸν ἀδελφό του καί κατώρθωσε νὰ ξανάβρῃ τὴ χαμένη κόρη του.

=Οἱ ὑποψήφιοι φοιτηταὶ αὐτὲς τὶς ἡμέρες βρίσκονται στὴ διαπασῶν τῆς ἀγωνίας των.

—Γιατὶ δὲν τοὺς χωρίζει παρὰ ἕνα εἰκοσαήμερο μόνον ἀπὸ τὶς εἰσαγωγικὲς ἐξετάσεις τοῦ Πανεπιστημίου καὶ τῶν ἄλλων Ἀνωτάτων Σχολῶν.

Φαρμακεῖα

Διανυκτερεύοντα:

Καλλιβωκᾶς Ἀνδρ. Κολοκοτρώνη 46, Σιγαλὸς Γεώργιος Δημ. Γούναρη 45.

Συνταγαὶ ΙΚΑ:

Ραβαζούλας Ἰωάν. Γερμανοῦ 1. Μακρυγέννης Παναγ. Μαιζῶνος 77, Σιγαλὸς Γεώρ. Δημ. Γούναρη 45. Κουρλαμπᾶς Λεων. Πλατεῖα Γεωργ. Α΄. Βασιλόπουλος Γεώρ. Ἁγίου Νικολάου 65.

ΙΡΙΣ

ΑΝΤΙΔΙΑΒΡΩΤΙΚΟΝ
ΑΠΟΡΡΥΠΑΝΤΙΚΟΝ
ΑΝΤΙΟΞΕΙΔΩΤΙΚΟΝ

ΠΡΟΪΟΝ ΤΗΣ SOCONY-VACUUM

ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΗΡΕΣ
ΓΟΜΩΣΕΙΣ ΠΑΝΤΟΣ ΤΥΠΟΥ
Δ. Χ. ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΑΚΑ

ΕΔΩ ΚΙ' ΕΚΕΙ

Ὅλες οἱ κυρίες κι' ἀσφαλῶς κι' οἱ δεσποινίδες, μ' αὐτὴ τὴν ἀκατασταστία τοῦ καιροῦ ἔχουν τὰ νευράκια τους. Δὲ ξέρουν πῶς νὰ ντυθοῦν. Παλεύει τὸ καλοκαῖρι μὲ τὸ φθινόπωρο, ποιὸ νὰ ἐπικρατήσῃ, καὶ μαζί τους μάχονται κι' αὐτὲς μὲ τὸν τρόπο τους. Ἔτσι παρατηρεῖται, ἰδιαίτερα τὶς νυχτερινὲς ὧρες, αὐτὸ τὸ μωσαϊκὸ τῶν φορεμάτων. Ἐξῶμες τουαλέττες, δίπλα ἀπὸ ζακέττες καὶ κλειστὲς μπλοῦζες, τσελβολάκια φτωχά, κοντὰ σὲ ὀργκάντζες καὶ ὄργαν τίνες, σὲ μαρσκὲν καὶ ταντέλλες. Πολύχρωμος στρατός, ἀνατολίτικου στρατοπέδου στὸν καιρὸ τῆς Σουλτανικῆς Αὐτοκρατορίας. Οἱ ἐλαφροντυμένες κυττοῦν περιφρονητικὰ τὶς φθινοπωρινές καὶ οἱ βαρυοντυμένες, τὶς καλοκαιρινὲς. Πόλεμος ματιῶν, κρυφὸς ἀνταγωνισμὸς ἐπικρατήσεως.

Κι' ἀνάμεσα σ' αὐτὸ τὸ πολύχρωμο λουλουδένιο κόσμο, στὶς μαργαρῖτες, στὶς βιολέττες, στοὺς κρίνους καὶ στὰ χρυσάνθεμα, οἱ συνοδοί τους πάντα μὲ κοντομάνικα πουκαμισάκια., φταρνίζονται τοῦ καλοῦ καιροῦ. Τὰ ὀγδόντα τοῖς ἑκατὸ ἀπὸ τοὺς καλοκαιρινοὺς συναχωμένους εἶναι ἄνδρες. Ρίχτε μιὰ ματιὰ στὶς κόκκινες μῦτες, στὰ ὑγρὰ κλαψάρικα μάτια, στὰ σουφρωτὰ χείλη καὶ θὰ τὸ διαπιστώσετε, ἐκτὸς ἐὰν καὶ ὁ ἴδιος αὐτὴ τὴ στιγμὴ δὲν αἰσθάνεσθε τὴν ἐπιθυμία νὰ φταρνισθῆτε.

Αὐτὸς ὁ καιρὸς μᾶς μάχεται ἐμᾶς τοὺς ἄνδρες διπλά. Καὶ στὸ πορτοφόλι καὶ στὴ μύτη. Κι' ἀκόμα ὁ Σεπτέμβρης ἔχει δύο. Σκεφθῆτε τί θὰ γίνῃ ἀργότερα!

* * *

Μόδα; Λόξα; Ὑπαρξισμός; Κι' ἐγὼ δὲν ξέρω τί νὰ πῷ; Χθὲς εἶδα μεσόκοπο κύριο, πάνω σ' ἕνα ἀπ' αὐτοὺς τοὺς κινουμένους μὲ βενζίνα διαβόλους σὲ μοτοσακὸ, νὰ ὀργώνῃ κυριολεκτικῶς τοὺς δρόμους τῆς πόλεως μὲ φρενήρη ταχύτητα, ἐπιδεικνύοντας τὴν ποδηλατικὴ του ἱκανότητα, τὸ κατακόκκινο πανταλόνι του, τὸ κίτρινο κοντομάνικο πουκάμισσο, τὶς γκρενὰ γόβες καὶ τὶς πορτοκαλὶ κάλτσες του. Λέτε μὲ τὸν ἐρχομὸ τοῦ φθινοπώρου νὰ θεραπευθῆ ὁ ἄνθρωπος; Ἂν καὶ τὸ εὔχομαι, πολὺ ἀμφιβάλλω.

* * *

Μεσημέρι ὥρα δύο. Ζέστη καμίνι. Τὸ λεωφορεῖο τῆς «Ἀρόης» ἀγκομαχάει καὶ μουγκανίζει ἀπεγνωσμένα στὸ μεγάλο ἀνήφορο. Συνωστισμὸς. Ἱδρωμένα πρόσωπα, μουσκεμένα κορμιὰ. Ἀτμόσφαιρα ἀποπνιχτικὴ ἀπὸ ζέστη καὶ βενζίνα. Ὁ εἰσπράκτωρ, κολλημένος βδέλλα στοὺς ἐπιβάτες, ζητάει «σσστήρια».

—Τὸ «σσσστηριὸ σου» λέγει στὸ γνωστὸ τύπο Σκάνδαλο, ποὺ ταξίδευε μαζὶ μας γιὰ τὸ Χαλίλι, βλοσυρὸς, νευριασμένος ἀπὸ τὴ ζέστη καὶ τὸ κρασάκι, ποὺ ἄρχισε τὴν ἐνέργειά του γρηγορώτερα ἀπ' ὅ,τι εἶχε ὑπολογισμένα. Στ' ἄκουσμα αὐτῆς τῆς ἀντιπαθητικῆς λέξεως ὁ Σκάνδαλος, κεραυνοβόλησε τὸν εἰσπράκτορα μ' ἕνα βλέμμα Διός. Δέν τοῦ ἀπάντησε.

—«Σσστήρια...» ἀκοῦτε κύριος, τὸ «σσστήριὸ» σου, ἐπέμενε ὁ εἰσπράκτωρ.

—Ἐλευθέρας(!) ἀπαντᾶ αὐτὸς ξηρὰ.

—Τὶ ἐλευθέρας; Νὰ τὸ δῶ.

—«Μούρλιας(!!) ρὲ, μούρλιας. Τὰ-τὰ-τὰ τάάάά».

Καταλαβαίνετε τὶ ἔγινε. Τὸ λεωφορεῖο μεταβλήθηκε ἀπὸ ζέουσα κάμινος, σὲ φλεγομένη βάτο. Φωνὲς, γέλοια, διαμαρτυρίες, βλαστήμιες, ἱδρώτας, τσαλακωσιά, φασαρία τόση, ποὺ ὅπως χτυποῦσε καὶ ὁ ὁδηγός τὸ κλᾶξον δαιμονισμένα, ἀσφαλῶς ὁ κόσμος ποὺ ἔβλεπε νὰ περνᾶμε, θὰ νόμιζε ὅτι δραπετεύσαμε ἀπὸ καμμία νευρολογικὴ κλινικὴ. Εὐτυχῶς ποὺ δὲν ἦρθε ὁ ἐλεγκτὴς γιὰ νὰ ἐπιθεωρήσῃ τὰ «σσσστήριὰ» μας. Δὲ ξέρω μήπως ὅλοι κεῖ μέσα θὰ λέγαμε:

—Ἐλευθέρας.

—Τὶ ἐλευθέρας κύριοι;

—Μούρλιας κύριε ἐλεγκτὰ, μούρλιας.

Ο ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΟΣ

ΠΕΜΠΤΗ 2 Σεπτεμβρίου

ΣΤΑΘΜΟΣ ΠΑΤΡΩΝ (198 μ.)

12.30 Ἕλληνες τραγουδισταί, 12.45 ἐλαφρὰ μουσικὴ, 13.10 γιὰ τοὺς στρατιῶτες μας 13.50. εἰσαγωγὲς. 19.30 μουσικὴ ἀκροατῶν, 20.00 ἡ ὥρα τοῦ ἀγρότου, 20.30 τοπικαὶ εἰδήσεις. 20.40 μοτσικὴ γιὰ ὅλα τὰ γοῦστα, 21.00 Τὸ ἀμερικανικὸ ἡμίωρο. 21.30 Νέα καὶ περίεργα, 21.35 ἑλληνικὴ χορευτικὴ μουσικὴ. 22.45 Μουσικὴ δωματίου. 23.15 τραγουδισταί τζὰζ, 23.30 Ἐπιτυχίες τοῦ Χαιρόπουλου.

ΣΤΑΘΜΟΣ ΑΘΗΝΩΝ (412μ.)

7.40 εὐχάριστο πρόγραμμα, 08.05 «Ἀγαπῶ τὸν ἄνδρα μου» μὲ Μαρίκα Νέζερ—Χρῆστο Εὐθυμίου, 09.35 γιὰ τοὺς ἀσθενεῖς 10.00 Θεία Λένα. 10.15 γιὰ τοὺς ναυτικοὺς, 13.10 Μὲ τὴν Μαίρη Λῶ, 13.30 Ὀπερέττες, 15.05 μουσικὴ γιὰ πιάνο, 17.45 ποικίλο πρόγραμμα (γαλλικὴ ἐκπομπὴ), 18.35 ὀρχῆστρες χοροῦ, 21.00 μουσικὴ, 22.45 Συναυλία.

Εἰδήσεις: 7.30, 13.00, 14.15, 14.40. 19.15, 20.15, 22.15, 22.30 23.50

ΣΤΑΘΜΟΣ ΑΘΗΝΩΝ Β΄ (451μ.

12.30 Μιὰ ὥρα μουσικὴ, 15.15 Μουσικὸ λεύκωμα, 15.45 τραγούδια τοῦ τόπου μας, 17.00 μουσικὴ ποὺ ζητήσατε. 18.00 ποικίλο πρόγραμμα (Λένα Γιάννα—Πατέτσος), 19.00 ἐλαφρὸ ποικίλο πρόγραμμα, 20.15 ἑλληνικὰ τραγούδια, 21.10 Θέατρο, 22.45 Σελίδες τῆς λογοτεχνίας μας.

Εἰδήσεις 13.30, 21.00

ΜΙΑ ΕΠΕΤΕΙΟΣ

ΤΑ ΔΕΚΑΧΡΟΝΑ ΤΟΥ ΑΛΗΣΜΟΝΗΤΟΥ ΑΤΤΙΚ

Ἡ μαρτυρικὴ ζωὴ ἑνὸς τροβαδούρου ποὺ βρῆκε ἄδοξο τέλος...

Δέκα χρόνια κλείνουν σήμερα ἀπὸ τὴν ἡμέρα τοῦ θανάτου τοῦ ἀλησμόνητου τροβαδούρου, τοῦ Ἀττίκ... Οἱ πιὸ θερμοί του φίλοι μαζεύτηκαν στὸν τάφο του καὶ σκόρπισαν γιασεμιὰ, ποὺ τόσο τ' ἀγάπησε καὶ τὰ τραγούδησε, σιγοψιθυρίζοντας κάποια ἀπὸ τὶς ἀξέχαστες μελωδίες του... Ἦταν τὸ καλύτερο μνημόσυνο γιὰ τὸν πονεμένο μεγάλο καλλιτέχνη.

Τὰ τραγούδια του «τὰ τελευταῖα γιασεμιὰ», «μαραμένα τὰ γιούλια κι' οἱ βιόλες», «ἔχετε δίκιο ἄς ἀλλάξουμε ὁμιλία» καὶ τόσα ἄλλα συνεκίνησαν βαθειὰ καὶ θὰ συγκινοῦν. Ὅλα ἦσαν ἀληθινά. Σὲ κάθε ἕνα ἀπ' αὐτὰ καθρεφτίζονταν καὶ μιὰ πτυχὴ τῆς ζωῆς τοῦ καλλιτέχνη. Γι' αὐτὸ καὶ ἄρεσαν, γι' αὐτὸ καὶ δὲν θὰ ξεχαστοῦν ποτέ.

Ἡ περίφημη «Μάντρα τοῦ Ἀττὶκ» ἦταν ἕνα πραγματικὸ φυτώριο τῶν νέων καλλιτεχνῶν, ποὺ παρόμοιο δὲν γνώρισε ποτὲ ἡ Ἀθήνα. Ἐκεῖ κάτω ἀπὸ τὴν φωτισμένη καθοδήγηση τοῦ δασκάλου ἔκαναν τὰ πρῶτα τους καλλιτεχνικὰ βήματα πολλοὶ σημερινοὶ ἄσσοι τοῦ μουσικοῦ μας θεάτρου, ἡ Δανάη, Κάκια Μένδρη, Ἀρίας, Ζαχᾶ, Ποζέλι καὶ πολλοὶ ἄλλοι.

Πέθανε, πάμπτωχος, ὅπως ὅλοι σχεδὸν οἱ πραγματικοὶ καλλιτέχνες. Μιὰ πλάκα ἐντειχισμένη στὸ σπιτάκι του, στὰ Πατήσια, φανερώνει τὸ σκληρό του ἀγῶνα στὴ ζωή. Μᾶς τὸ λέει:

«Κι' ὅμως,
πῶς τ' ἀπάχτησα, ἂν θές, ρώτα
δεξιὰ κι' ἀριστερά:
μὲ τραγούδια καὶ μὲ ἱδρῶτα
θὰ σοῦ ποῦνε στὴ σειρά».

***

Λίγο προτοῦ πεθάνει ὁ Ἀττίκ, ἐγύρισε τὴν πρώτη καὶ μοναδική του ταινία «Τὰ χειροκροτήματα», ποὺ λὲς καὶ προφήτευαν τὸ τέλος τῆς μαρτυρικῆς του ζωῆς ποὺ ἔσβησε ἄδοξα στὰ 59 του χρόνια...

ΣΤΑΘΗΣ ΡΗΓΑΣ

ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑΙ ΣΠΑΠ

Ὠτομοτρὶς δι' Ἀθήνας:

Ὥραν 1.15—8.31—12.40—17.56
Διὰ πόλιν Λουτρακίου 8.31, 12.40
Κυπαρισσίαν 2.08—11.53
Καλάμας 11.53
Ὀλυμπίαν—Πύργον 16.18—20.04

Ἀτμήλατοι

Δι' Ἀθήνας 12.15
» Κυπ)σίαν 15.39
» Καλάμας 6.10
» Διακοφτὸν 10.50

Λεωφορεῖα:

Δι' Ἀθήνας 6—9.30—11 45 16.20 καὶ 19.00
Διὰ Λουτράκιον 14.40

Ἔκδοσις εἰσιτηρίων

Πρακτορεῖον: **Στ. Ροδοπούλου**

Τηλεφ. 26—86

ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑΙ

ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΑΤΜΟΠΛΟΪΑ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΟΤΑΜΙΑΝΟΣ Α. Ε.

Δηζελόπλοιον

"ΣΕΜΙΡΑΜΙΣ"

Ἑκάστην **Πέμπτην** 10ην ἑσπερινὴν **Πειραιᾶ, Κάλυμνον, Κῶ, Ρόδον.**
Ἑκάστην **Δευτέραν** μεσονύκτιον **Κέρκυραν—Βρινδήσιον.**
Ναυτικὸν Πρακτορεῖον: **Π. Πυλαρινὸς**
Ὄθωνος—Ἀμαλίας 44. Τηλεφ. 33—80

ΑΤΜΟΛΠΟΪΑ ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ Κ. ΤΟΓΙΑ

Τὸ πολυτελέστατον θαλαμηγὸν

"ΚΩΣΤΑΚΗΣ ΤΟΓΙΑΣ"

Πέμπτην 10ην ἑσπερινὴν **Πειραιᾶ, Σῦρον, Μύκονον, Ἰκαρίαν, Βαθύ, Καρλόβασι.**
Τρίτην 2αν πρωϊνὴν **Ζάκυνθον, Ληξούριον, Ἀργοστόλιον.**
Τρίτην 10ην ἑσπερινὴν **Πειραιᾶ.**
Πέμπτην 2αν πρωϊνὴν **Ζάκυνθον, Ληξούριον, Ἀργοστόλιον.**

Πρακτορεῖον: **Κωνστ. Δ. Λαγωγιάννη**
Ὄθωνος—Ἀμαλίας 52. Τηλεφ. 35—88

ΑΤΜΟΠΛΟΪΑ ΚΑΒΟΥΝΙΔΟΥ Α.Ε.

Τὸ ἀτμόπλοιον

"ΓΛΑΡΟΣ"

Πέμπτην 11.30 νυκτερινὴν δι' **Ἰθάκην, Σάμην, Ἁγίαν Εὐφημίαν, Φισκάρδο, Λευκάδα, Πρέβεζαν.**
Παρασκευὴν 10ην ἑσπερινὴν διὰ **Πειραιᾶ.**
Δευτέραν 12ην νυκτερινὴν δι' **Ἰθάκην, Σάμην, Ἁγίαν Εὐφημίαν, Φισκάρδον, Βασιλικήν, Νυδρί, Λευκάδα, Πρέβεζαν, Πάργαν, Παξούς, Ἡγουμενίτσαν, Κέρκυραν.**
Τετάρτην 10ην ἑσπερινὴν διὰ **Πειραιᾶ.**

Πρακτορεῖον: **Ἰ. Ἀθανασοπούλου**
Πλατεῖα Τριῶν Συμμάχων 5 Τηλεφ. 32—35

ΠΕΤΡΟΣ Μ. ΝΟΜΙΚΟΣ Α. Ε.
ΘΗΡΑΪΚΗ ΑΤΜΟΠΛΟΪΑ

Δηζελόπλοιον

"ΜΙΑΟΥΛΗΣ"

Παρασκευὴν 1ην πρωϊνὴν **Σάμην, Ἰθάκην, Κέρκυραν, Βρινδήσιον, Βενετίαν.**

Πρακτορεῖον: **Μεσσήνη—Κεραμιδᾶ**
Ἁγ. Ἀνδρέου 28α΄. Τηλεφ. 21—85

ΝΕΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΑΤΜΟΠΛΟΪΑ
ΠΕΤΡΟΥ Γ. ΠΟΤΑΜΙΑΝΟΥ

Τὸ ἀτμόπλοιον

"Γ. ΠΟΤΑΜΙΑΝΟΣ"
(ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ)

Παρασκευὴν 3ην πρωϊνὴν **Ζάκυνθον, Ληξούριον, Ἀργοστόλιον.**
Παρασκευὴν 9ην ἑσπερινὴν **Πειραιᾶ.**
Σάββατον 8ην ἑσπερινὴν **Σάμην, Κέρκυραν, Βρινδήσιον.**
Δευτέραν μεσονύκτιον **Πειραιᾶ, Σῦρον, Τῆνον, Μύκονον, Ἅγιον Κύρηκον, Βαθύ, Καρλόβασι.**

Ναυτικὸν Πρακτορεῖον: **Π. Πυλαρινὸς**
Ὄθωνος—Ἀμαλίας 44. Τηλεφ. 33—80

ΑΤΜΟΠΛΟΪΑ ΝΙΚΟΛΑΟΥ Ν. ΔΙΑΠΟΥΛΗ

Τὸ γνωστὸν θαλαμηγὸν

"ΑΝΔΡΟΣ"

Σάββατον 11ην ἑσπερινὴν διὰ **Ζάκυνθον, Ληξούριον, Ἀργοστόλιον.**
Κυριακὴν 10ην ἑσπερινὴν διὰ **Πειραιᾶ—Δωδεκάνησον.**

Πρακτορεῖον: **Μεσσήνη—Κεραμιδᾶ**
Ἁγ. Ἀνδρέου 28α΄—Τηλ. 21—85

ΜΙΚΡΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Ἐνοικιάζεται νεόδμητος οἰκία, ἀποτελουμένη ἐκ τεσσάρων μεγάλων κυρίων δωματίων, δωματίου ὑπηρεσίας, πλήρους πολυτελοῦς λουτροῦ καὶ ἁπάντων τῶν βοηθητικῶν χώρων. Πληροφορίαι Πατρέως 13, κατάστημα.

Ζητεῖται ὑπηρεσία διὰ τρία ἄτομα μεγάλα. μισθὸς ἱκανοποιητικός. Πληροφορίαι Ἀλ. Ὑψηλάντου 162, Κατάστημα Γενικοῦ Ἐμπορίου.

Πωλοῦνται μηχανήματα διὰ σταφιδεργοστάσιν: ἤτοι δύο κοπτικαὶ μηχαναί, δύο ἀπορροφητικαὶ μηχαναὶ καὶ ἕνα πιεστήριον. Πληροφορίαι μηχανουργεῖον Χρήστου Λειβαδᾶ, Ὄθωνος Ἀμαλίας 105.

Πωλοῦνται οἰκόπεδα εἰς τιμὴν εὐκαιρίας. Πληροφορίαι Παντανάσσης 35, Γραφεῖον.

Πωλεῖται οἰκία τριώροφος ἐκ 14 δωματίων καὶ λοιπῶν χρειωδῶν εἰς ἀρίστην κατάστασιν, ἐλευθέρα. Πληροφορίαι Μπιζανίου 8, τηλ. 23—95 ἐναντι Πυροσβεστείου καὶ καφενεῖον Σπύρου Ἀραβαντινοῦ, Κανακάρη 122.

Πωλοῦνται 20 πρόβατα καλῆς ράτσας εἰς τὸ χωρίον Πέττα Ἀχαΐας. Πληροφορίαι κ. Ἀνδρέαν Χριστοδουλόπουλον ἢ Κάτσενον χωρίον Πέττα.

Πωλοῦνται λόγῳ ἀναχωρήσεως εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἔπιπλα καινουργῆ εἰς τιμὴν εὐκαιρίας. Πληροφορίαι Σμύρνης 87.

Ἐνοικιάζεται οἰκία ἐξ 6 δωματίων, κουζίνας αὐλῆς καὶ ἡλιακωτοῦ. Πληροφορίαι Ἀρτοποιεῖον Χαρ. Μανουσάκη, πλατεῖα Ἁγίου Γεωργίου.

Πωλεῖται ἀγρὸς ἑκτάσεως 35 στρεμμάτων ἀκριβῶς παρὰ τὸ χωρίον Κασνεσέϊκα—Ἀχαΐας. Πληροφορίαι παρὰ τῷ κ. Ἰωάν. Παπαδογιάννη, δικηγόρῳ ἐν Ναυπάκτῳ.

Ἀγοράζω διάφορα παλαιὰ χαρτιὰ ψιλὰ—χονδρά, καθὼς καὶ βιβλία, ἀρχεῖα κλπ. Κορίνθου 312 καὶ Τριῶν Ναυάρχων τηλ. 23—04.

Ἀγοραὶ— Πωλήσεις—Ἐνοικιάσεις ἀκινήτων, οἰκοπέδων καὶ κτημάτων, εἰς τὸ Γραφεῖον Κτηματικῶν Συναλλαγῶν. Σπ. Ἀθανασούλια, Μαιζῶνος 147, Τηλ. 31—35. Ἡ 25ετὴς πεῖρα του ἐγγυᾶται μιὰν καλὴν συναλλαγήν.

Δάνεια — Πωλήσεις—Ἐνοικιάσεις οἰκιῶν, οἰκοπέδων, ἀποθηκῶν, ἀκαλύπτων χ